



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **M. N.**, zast. JUDr. Annou Haisovou, advokátkou, se sídlem Brno, Novobranská 14, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 28 Az 102/2004 – 22, ze dne 21. 6. 2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též stěžovatelka) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č.j. OAM-779/VL-10-K04-2004, ze dne 10. 5. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu.

Krajský soud dospěl k závěru, že žádný ze stěžovatelkou uváděných důvodů nespadá pod zákonné důvody udělení azylu podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 či § 14 zákona o azylu. Sama stěžovatelka uvedla, že za hranicemi hledá zejm. možnost výdělků, neboť na Ukrajině je stále zaměstnání dlouhodobě velmi obtížné sehnat. Poukaz na určitý nátlak z důvodu změny víry nelze považovat za pronásledování ve smyslu ustanovení zákona o azylu, zcela

nevěrohodně pak podle soudu působí tvrzení stěžovatelky o tom, že nemohla sehnat práci pro svou dřívější státní příslušnost. Život ani svoboda stěžovatelky tak nepochybně ohroženy nebyly. Za azylově relevantní pak nelze považovat ani snahu stěžovatelky o legalizaci pobytu na území ČR. Obecně formulovanou námitku porušení ust. § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) žalovaným neshledal soud po přezkoumání věci důvodnou. Krajský soud proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka tvrdí důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Má za to, že žalovaný porušil zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro takto důvodně vytykanou vadu měl již krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Žalovaný zejména nepostupoval podle ust. § 32 odst. 1 správního řádu, neboť veškerá skutková zjištění byla prováděna pouze v obecné rovině, a nikoliv jak vyžaduje zákon ve vztahu k osobě stěžovatelky. Zcela pominul, že ukrajinské občanství získala stěžovatelka jen díky úplatku a proto, že Ukrajinkou je její matka. Na Ukrajinu odešla z důvodu války v Čečensku a vždy zde byla diskriminována a vystavena psychickému nátlaku. Jednak proto, že byla manželkou Čečence, jednak pro svou národnost. Tato diskriminace se projevovala tím, že nemohla sehnat legálně zaměstnání. Byla tak nucena pracovat načerno, resp. vykonávat pouze nekvalifikované, pomocné práce. Je tudíž přesvědčena, že splňuje podmínky udělení azylu, a to pro své odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu své národnosti a příslušnosti k určité sociální skupině. Postupem správního orgánu, jakož i soudu byl podle jejího názoru rovněž porušen čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, neboť žalovaný objektivně nepřezkoumal, zda stěžovatelce v případě návratu na Ukrajinu nehrozí pronásledování z důvodu její národnosti a příslušnosti k určité společenské vrstvě. Žádá proto Nejvyšší správní soud, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně žádá, aby byl její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 1. 9. 2005 popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal přitom na správní spis, zejm. na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Námitku porušení ust. § 32 odst. 1 stěžovatelka nijak nekonkretizovala ani nepodložila argumenty ve vztahu k důvodům své žádosti o azyl. Dle názoru správního orgánu nebyl v daném případě porušen čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Tvrzení o pronásledování z důvodu její příslušnosti k určité sociální skupině pak stěžovatelka uvádí poprvé až v kasační stížnosti, a nelze k němu proto v souladu s ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlídnout. Podání kasační stížnosti stěžovatelkou považuje žalovaný za účelové, stejně jako samotnou žádost o azyl a žalobu proti jeho rozhodnutí, a to zejm. s ohledem na to, že žádost o udělení azylu podala stěžovatelka až poté, co bylo rozhodnuto o jejím správním vyhoštění, ačkoli tak mohla učinit již dříve.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

O stížních námitkách uvážil Nejvyšší správní soud následovně:

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu podala stěžovatelka dne 26. 11. 2004. Zde uvedla, že na Ukrajině měla existenční problémy, má starou matku, o kterou se musí postarat. Proto se rozhodla odjet do ČR za prací. Zde jí bylo uděleno správní vyhoštění, a proto žádá o azyl. Pohovor k žádosti o udělení azylu byl se stěžovatelkou proveden v P. K. n. O. dne 26. 3. 2004 na její žádost v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice. Zde nad rámec žádosti uvedla, že do ČR se rozhodla odjet bez konkrétní představy o svém dalším životě. Každý jí říkal, jak je zde hezky, dobří lidé a tak si řekla, že se přijede podívat. Je sama a doma ji nic nedrží. Do roku 1991 žila jako občanka Ruska v Grozenské oblasti. Potom odjela za matkou na Ukrajinu. Ukrajinské občanství získala až v roce 2003 na základě úplatku. Manžel zahynul v roce 1996. Na Ukrajině na ni naléhali, že je muslimka, že by se měla nechat pokřtít. Nakonec uznala, že „na tom jejich přesvědčování může něco být“ a nechala se v roce 1992 pokřtít. Věří však podle svého. Na Ukrajině nemohla sehnat stabilní zaměstnání, jednak z důvodu věku, jednak, domnívá se, pro svou národnost. Pracovala proto příležitostně „na dohodu“. O azyl žádá, protože si myslí, že je to správné, aby tady nebyla načerno. Nechce dělat nic nezákonného. V případě návratu na Ukrajinu by se musela vrátit k matce. Nic dobrého by ji tam nečekalo, vrátila by se k tomu, co bylo předtím. Jiné problémy než výše uvedené na Ukrajině neměla.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Je přesvědčena, že na Ukrajině jí reálně hrozí pronásledování z důvodu národnosti, resp. příslušnosti k určité sociální skupině. Správní orgán pak podle jejího názoru porušil ust. § 32 odst. 1 správního řádu, když svá skutková zjištění neprovedl ve vztahu ke stěžovateli, nýbrž pouze obecně.

Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

V daném případě stěžovatelka opustila Ukrajinu a přicestovala do ČR, protože jí každý říkal, jak je tady hezky a že jsou zde dobří lidé. Žádné jiné problémy, než se sháněním práce (tj. ekonomického rázu) na Ukrajině neměla. Aktivita pravoslavných misionářů nebyly nijak násilného rázu a poté, co stěžovatelka shledala, že na tom, co říkají, může něco být, se dobrovolně nechala pokřtít. O azyl požádala, aby zde nebyla načerno, poté, co jí bylo uděleno správní vyhoštění.

Jak správní orgán, tak soud dospěly ke správnému závěru, že ekonomické důvody ani snaha o legalizaci pobytu nelze podřadit důvodům udělení azylu předvídaným ustanovením § 12 zákona o azylu. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Navíc je Nejvyšší správní soud toho názoru, že kromě absence azylově relevantních důvodů pronásledování ve smyslu zákona o azylu není v daném případě naplněna ani subjektivní ani objektivní stránka pojmu odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu stěžovatelkou dovolávaného ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědí stěžovatelky učiněných v průběhu azylového řízení v žádném případě nevyplývá, že by na Ukrajině trpěla pocitem strachu. Stejně tak nic nenasvědčuje tomu, že by zde stěžovatelce reálně hrozilo pronásledování ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o azylu, tzn. že by byl ohrožen její život či svobody, resp. že by na ni kdokoli vyvíjel jakýkoli psychický nátlak.

Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, *není-li žadatel o udělení azylu vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá-li z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, a to i kdyby pocházel ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79). Tím méně lze pak žadatelce udělit azyl v případě, kdy z takové země nepochybně nepřichází.

Podle čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice země, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení. Obsah tohoto článku byl Českou republikou integrován rovněž do zákona o azylu, konkrétně jeho ustanovením § 91 odst. 1 písm. a) bod 1. S ohledem na výše uvedené závěry ani Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal důvody pro vztažení překážek vycestování na stěžovatelku, a rozhodnutí žalovaného v tomto ohledu proto není v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové netrpí vadami podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) ani b) s. ř. s., a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, prokazatelné náklady řízení o kasační stížnosti mu však nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. září 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

